

Programma van Eisen Sociaal Team 0-100

November 2023

Inhoudsopgave

1.	De Opdracht	2
1.1	<i>Definities en begrippen</i>	2
1.2	<i>Onderdelen opdracht.....</i>	2
1.3	<i>Duur van de opdracht</i>	3
1.4	<i>Opdrachtwaarde.....</i>	3
1.5	<i>Eisen aan de organisatie.....</i>	3
1.6	<i>Eisen aan de professional</i>	5
2.	Beleidsuitgangspunten	6
2.1	<i>Integraal Sociaal Beleid</i>	6
2.2	<i>Uitgangspunten</i>	8
3.	Ontwikkelingen	11
4.	Bouwstenen	14
4.1	<i>Bouwsteen 1: Informatie, Advies en Consultatie</i>	16
4.2	<i>Bouwsteen 2: Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding</i>	18
4.3	<i>Bouwsteen 3: (Ondersteunen bij) Regie.....</i>	21
4.4	<i>Bouwsteen 4: Begeleiding en Hulpverlening.....</i>	23
4.5	<i>Bouwsteen 5: Geweld in een afhankelijkheidsrelatie</i>	25
5.	Overige aspecten aan de opdracht	28
5.1	<i>Monitoren, leren en verantwoorden.....</i>	28
5.2	<i>Deelname aan overleggen</i>	29
5.3	<i>Lokale en (boven)regionale samenwerkingspartners</i>	30
5.4	<i>Wijze van facturatie.....</i>	31
5.5	<i>Registratiesysteem.....</i>	31
5.6	<i>Herzieningsclausule</i>	31
	Bijlagen.....	32

1. De Opdracht

Vanaf 2024 is door de gemeente Gorinchem gekozen om tot een inkoop en opdrachtverlening te komen met betrekking tot de uitvoering van dienstverlening van het Sociaal Team 0-100.

1.1 Definities en begrippen

In dit programma van eisen worden de navolgende definities en begrippen, al dan niet met een hoofdletter, gebruikt:

Algemene voorziening	Een vrij-toegankelijke voorziening die algemeen verkrijgbaar is en die voorliggend is op een (individuele) maatwerkvoorziening. Ook hulp en ondersteuning geboden door het Sociaal Team zelf wordt gezien als een algemene voorziening.
Algemeen gebruikelijke voorziening	Een voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een ondersteunings- c.q. hulpvraag en die algemeen verkrijgbaar is.
Gemeente	Gemeente Gorinchem, opdrachtgever aan het Sociaal Team
Geweld in Afhankelijkheidsrelaties	Verschillende geweldsvormen (fysiek en emotioneel), zoals o.a. partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling, verwaarlozing, eer gerelateerd geweld en stalking. Waarin sprake is van een afhankelijkheidsrelatie tussen slachtoffer en pleger/dader zoals o.a een partner, kind-ouder relatie, familielid, (mantel)verzorger of hulpverlener.
Maatwerkvoorziening	Een individuele voorziening die door het college op basis van de wet wordt verstrekt. Binnen Jeugdzorg noemen we dit een individuele voorziening.
Ondersteuningsplan	De concrete weergave van de adviezen, verwijzingen en afspraken die door de gemeente in samenspraak met de cliënt zijn gemaakt naar aanleiding van zijn melding/hulpvraag, alsmede de beoogde resultaten en/of het doel van de behandeling. In dit PvE verstaan we onder een ondersteuningsplan tevens een perspectiefplan of een actieplan.
Opdracht	De uitvoering van taken Sociaal Team 0-100 in gemeente Gorinchem volgens hetgeen in het PvE is bepaald.
Het Sociaal Team	De Opdrachtnemer van dit programma van eisen.
PvE	Onderhavig Programma van Eisen 'Opdracht Sociaal Team 0-100 gemeente Gorinchem'.
SKJ	Stichting Kwaliteitsregister Jeugd.
SOJ	Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid.
Voorliggende voorziening	Een voorliggende voorziening is een verstrekking op grond van een andere wet dan de Wmo of Jeugdwet. Deze voorzieningen noemen we voorliggend omdat ze voorrang hebben op voorzieningen uit de Wmo/ Jeugdwet
Wachtlijst	Het aantal inwoners dat op een bepaalde vorm van zorg vanuit het sociaal team zelf of vanuit een zorgaanbieder wacht.
Wachttijd geïndiceerde zorg	De tijd waarop een inwoner op een bepaalde vorm van geïndiceerde zorg wacht.
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

1.2 Onderdelen opdracht

De Opdracht bestaat uit de navolgende bouwstenen:

Bouwsteen 1	Informatie, Advies en Consultatie
Bouwsteen 2	Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding
Bouwsteen 3	(Ondersteunen bij) Regie
Bouwsteen 4	Begeleiding en Hulpverlening
Bouwsteen 5	Geweld in afhankelijkheidsrelaties

De bouwstenen worden in hoofdstuk 4 van dit Programma van eisen nader uitgeschreven en gespecificeerd.

1.3 Duur van de opdracht

De Opdracht heeft een looptijd van twee (2) jaren. Het betreft de periode 1 januari 2024 tot 1 januari 2026. Na het verstrijken van deze looptijd kan de Opdracht door de gemeente met maximaal twee (2) keer één (1) jaar, verlengd worden, waarna de Opdracht van rechtswege eindigt zonder dat opzegging vereist is. Als er geen gebruik gemaakt zal worden van de verlengingsoptie zal dit minimaal twaalf (12) maanden voor het einde van de looptijd van de Opdracht aan het Sociaal Team kenbaar gemaakt worden. Tussentijdse beëindiging van de Opdracht door de gemeente of het Sociaal Team is slechts mogelijk, wanneer naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid van de gemeente of het Sociaal Team niet (meer) gevergd kan worden dat de Opdracht wordt voortgezet.

1.4 Opdrachtwaarde

De geraamde waarde van de Opdracht, inclusief verlengingen betreft € 15.122.696. De geraamde waarde bedraagt op jaarbasis € 3.780.674.

De gemeente verhoogt of verlaagt het budget op basis van het indexcijfer Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) voor personele kosten van het Centraal Planbureau voor 80% en voor 20% op basis van het prijsindexcijfer particuliere consumptie (PPC). De maximale jaarvergoeding kan jaarlijks, voor de eerste keer per 1 januari 2025, geïndexeerd worden.

1.5 Eisen aan de organisatie

Wettelijke en beleidsmatige kaders:

- Het Sociaal Team werkt binnen en volgens de (kaders van de) Jeugdwet en Wmo.
- Het Sociaal Team werkt volgens de wettelijke normen van de Algemene Wet Bestuursrecht inzake (de) doorlooptijden beschikkingen, bezwaar en beroep.
- Het Sociaal Team is verplicht tot naleving van de Wet Normering Topinkomens.
- Het Sociaal Team is verplicht tot naleving van de Wet arbeid vreemdelingen en tot vrijwaring van de gemeente van enige boetes en/of sancties wegens overtreding van die wet.
- Wanneer het Sociaal Team in het kader van de Wet ketenaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk is voor de premies sociale verzekering en loonheffing, die de gemeente in verband met de uitvoering van de overeenkomst verschuldigd is, heeft de gemeente het recht die bedragen op de betalingen aan het Sociaal Team in te houden en rechtstreeks te betalen aan de bevoegde instanties dan wel te storten op de op verzoek van de gemeente te openen G-rekening.
- Het Sociaal Team verplicht zich te houden aan internationale sociale voorwaarden (waaronder, zich niet uitsluitend, vallen: de vrijheid van vakvereniging en het recht op collectieve onderhandelingen, het verbod op dwang- en kinderarbeid, het verbod op discriminatie, het recht op arbeidszekerheid, het recht op veilige en gezonde werkomstandigheden en de inachtneming van het maximaal aantal werkuren. Zie in dit kader ook de ILO Conventies).
- Het Sociaal Team werkt binnen en volgens de (kaders van de) actuele Verordeningen, nadere regels, beleidsregels en afspraken in het sociaal domein zowel lokaal als regionaal.
- Het Sociaal Team werkt binnen en volgens (de kaders van) het Integraal Sociaal Beleid (zie Bijlage 1).

- Het Sociaal Team werkt binnen en volgens vastgestelde samenwerkingsconvenanten (zie de Bijlagen 4, 18 en 19), werkwijzen en plannen met diverse (keten)partners van de gemeente Gorinchem.
- *Regelingen en codes:*
- Het Sociaal Team werkt met een privacyregeling en volgens de Privacy Convenant (zie Bijlage 5).
- Het Sociaal Team past de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling toe.
- Het Sociaal Team voldoet aan de NJI-richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. Hierbij hoort onder andere het betrekken van de gedragswetenschapper bij het nemen van kernbeslissingen.
- Het Sociaal Team werkt volgens het Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019.
- Bij het Sociaal Team is een adequate klachtenregeling van toepassing.
- Het Sociaal Team sluit voor bezwaarzaken jeugdhulp aan bij de gemaakte afspraken met de onafhankelijke bezwaarschriftencommissie Jeugd ZHZ.

Informatie, Onderzoek en Incidenten:

- Het delen van informatie vindt plaats op basis van de AVG en andere privacy protocollen. Datalekken worden gemeld binnen de daarvoor geldende termijnen. Hiervoor gelden de Europese richtlijnen voor datalekken in de zorg.
- Het Sociaal Team heeft een medewerkingsplicht zoals gedefinieerd in artikel 5.20 van de Awb. Het Sociaal Team verleent zijn volledige medewerking aan informatiegerichte verzoeken van rekenkamer(commisseries) van de gemeente en onderzoek door onderzoeksbureaus ingeschakeld door de gemeente ten aanzien van de taken uit deze opdracht en levert alle benodigde dan wel opgevraagde documenten en informatie tijdig aan. Dit alles binnen de daarvoor geldende privacy waarborgen en zoals gedefinieerd in de Awb.
- Het Sociaal Team registreert en meldt incidenten aan de gemeente en de toezichthouder. De incidenten worden geanalyseerd en naar aanleiding daarvan worden verbetermaatregelen genomen en gerapporteerd.
- Het Sociaal Team meldt calamiteiten bij de daarvoor betreffende inspecties en toezichthouders. Het Sociaal Team meldt calamiteiten bovendien direct bij de gemeente hierbij rekening houdend met wetgeving op het gebied van privacy.
- Mocht er sprake zijn van (vermoedens van) fraude op dossier- en/of procesniveau, dan werkt het Sociaal Team samen met de gemeente aan de aanpak hiervan.

Ondersteuning en ervaring inwoners:

- Feedback van inwoners wordt structureel omgezet in verbeterpunten, uitbouw van positieve punten en meegenomen in de ontwikkeling van het Sociaal Team. Het Sociaal Team werkt mee aan de wettelijk verplichte lokale en/of regionale cliëntervaringsonderzoeken. Het Sociaal Team doet daarnaast ook zelf onderzoek naar de clientervaring en tevredenheid ten aanzien van hun eigen dienstverlening (0-100+).
- Waar mogelijk en wenselijk wordt ervaringsdeskundigheid ingezet. Een ervaringsdeskundige heeft, naast de eigen ervaring(kennis), vaardigheden aangeleerd om de ervaringen op een functionele manier in te zetten.
- Het Sociaal Team wijst de inwoner erop dat hij/zij recht heeft op onafhankelijke cliëntondersteuning.

Dienstverlening:

- Het Sociaal Team bewaakt, beheerst en verbetert de kwaliteit van de organisatie, dienstverlening en personeel aantoonbaar, o.a. door:
 - Gebruik te maken van een kwaliteitssysteem
 - Gebruik te maken van een kwaliteitshandboek of kwaliteitswaarborgingscertificaat
- Het Sociaal Team staat in voor de continuïteit van de dienstverlening. Ingeval van ziekte, vakantie of andere redenen van verhindering, zorgt het Sociaal Team voor zorgvuldige communicatie naar de inwoner en zo nodig voor vervanging waardoor de continuïteit van de dienstverlening is gewaarborgd.

Bedrijfsvoerings-eisen:

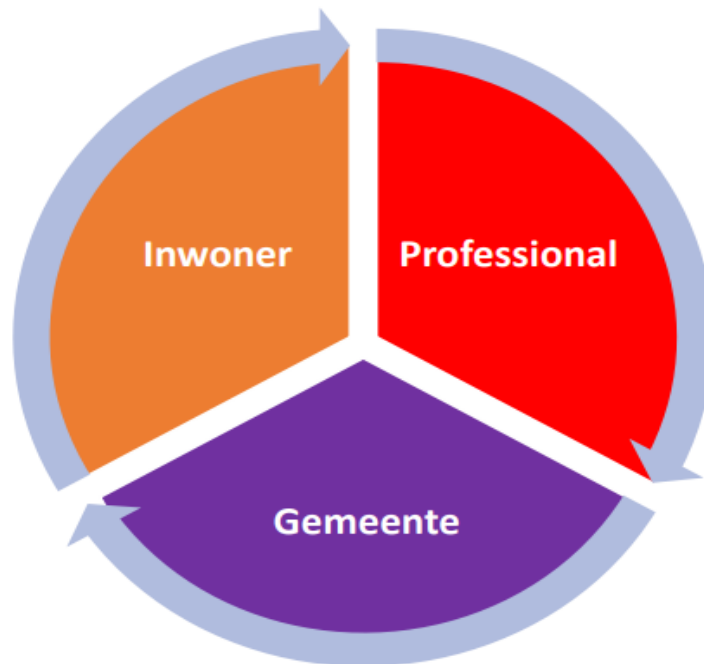
- Het Sociaal Team stelt een persoon aan die namens Het Sociaal Team in alle opzichten het aanspreekpunt voor de gemeente is, die actief participeert in overleggen en actief meedenkt in het gezamenlijk leren en ontwikkelen van beleid en uitvoering in de gemeente Gorinchem en de jeugdhulpregio Zuid-Holland Zuid. Deze persoon spreekt namens eventuele verschillende opdracht nemende partijen, ook als er sprake is van onder aanneming of duo inschrijving.
- Het Sociaal Team zorgt voor een adequate coördinatie van de werkzaamheden van de door hem in te zetten medewerkers.
- Het Sociaal Team zorgt voor een adequate integrale aansturing van de door hem in te zetten medewerkers.
- Het Sociaal Team hanteert de norm voor verantwoorde werktoedeling.
- Het Sociaal Team zorgt voor adequate huisvesting van de medewerkers in Gorinchem en voor voldoende faciliteiten voor plaats onafhankelijk werken zoals thuis of op de vindplaatsen.
- Het Sociaal Team zorgt voor huisvesting in Gorinchem die voldoet aan de eisen van toegankelijkheid, zowel voor medewerkers als voor bezoekers.

1.6 Eisen aan de professional

- Het Sociaal Team zet professionals in die over de juiste expertise beschikken en vakbekwaam zijn. Vakbekwaam zijn houdt in dat professionals in staat zijn om een beroep uit te oefenen volgens de voor de beroepsgroep geldende professionele standaard. Dat betekent dat steeds die professional moet worden ingezet die past bij de vraag van de inwoner, die beschikt over de noodzakelijke vakbekwaamheid en die handelt volgens de beroepsethische normen en waarden.
- Alle door het Sociaal Team bij de Opdracht in te zetten professionals hebben in gezamenlijkheid een brede expertise. In de basis hebben al deze professionals een brede basiskennis en een brede integrale blik. Door middel van taakdifferentiatie wordt onderling complementair specifieke kennis en expertise belegd, zoals deskundigheid op het gebied van licht verstandelijke beperking- (LVB-) problematiek, op het gebied van veiligheid, op het gebied van bestaanszekerheid enz. (T-profiel).
- Het Sociaal Team zet geregistreerde personen in voor de taken die daarom vragen. Zij zijn geregistreerd bij het Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) en werken conform de SKJ vereisten of zijn BIG- geregistreerd.
- Werknemers van het Sociaal Team beschikken allen over een geldende Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).
- Het Sociaal Team raadpleegt het BIG/SKJ-register en het register met tuchtuitspraken voordat een professional wordt aangenomen.
- Het Sociaal Team zorgt ervoor dat de door hem bij de Opdracht in te zetten professionals adequaat geschoold/getraind zijn voor uitvoering van de Opdracht en de werkwijze 'Anders zorgen' (regionale werkwijze op het gebied van kostenbewustzijn, Bijlage 8)
- Het Sociaal Team zorgt ervoor (minimaal in het eerste contractjaar) dat bij de Opdracht in te zetten professionals getraind zijn in de 'Visie gefaseerd werken aan veiligheid' (top drie methodiek),
- Het Sociaal Team werkt volgens de uitgangspunten van stress- sensitieve en cultuur- sensitieve dienstverlening.
- Het Sociaal Team zorgt ervoor dat intervisie, supervisie, consultatie en begeleiding van de door hem bij de Opdracht in te zetten professionals is geborgd. Daarbij is een (universitair geschoolde) gedragswetenschapper /gedragsdeskundige/ orthopedagoog verantwoordelijk voor consultatie en begeleiding in elk geval bij veiligheidszaken en beschikkingen jeugdvoorzieningen.

2. Beleidsuitgangspunten

2.1 Integraal Sociaal Beleid

Gorinchem is een stad waar iedereen meedoet, zich kan ontplooiën en verantwoordelijkheid neemt, voor zichzelf, elkaar en de leefomgeving. Deze missie is al in 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. Uitgangspunt is dat alle inwoners vanuit eigen regie zoveel mogelijk aan het roer staan van hun eigen leven. Daar waar nodig zorgen we dat inwoners (professionele) ondersteuning krijgen om zoveel mogelijk zelf te kunnen bepalen hoe ze hun leven inrichten.

In het Integraal Sociaal Beleid Gorinchem 2019-2024 zijn bij de uitwerking van de missie visie vier doelstellingen geformuleerd:

1. Gorinchemers hebben een gezonde leefstijl
2. De leefomgeving draagt bij aan de lichamelijke en mentale gezondheid van onze inwoners
3. Iedereen kan meedoen
4. Inwoners ontvangen passende ondersteuning en zorg

Aan de basis ligt het concept 'Positieve Gezondheid'. Positieve Gezondheid is een andere manier van kijken: niet vanuit wat iemand niet kan maar juist vanuit wat iemand nog wel voor handelingsperspectief heeft op verschillende facetten van het dagelijks leven.

Hierbij willen we inwoners zo snel mogelijk in beeld hebben op het moment dat er een ondersteuningsbehoefte ontstaat om daar adequaat op in te spelen. Dit vinden we belangrijk omdat we iemand met zorgen of problemen direct willen ondersteunen. Op deze manier proberen we te voorkomen dat problemen steeds groter worden waardoor er zwaardere ondersteuning en zorg nodig is.

We investeren in de persoonlijke kracht van onze inwoners, individueel en als lokale samenleving. Omzien naar elkaar, een helpende hand uitsteken en met een positieve blik kijken naar wat iemand wel wil en kan. Zo ontstaat er daadwerkelijk een Krachtig Gorinchem in alle haarvaten van de gemeenschap. Dat betekent ook dat we zo dicht mogelijk bij onze inwoners aan de slag gaan: op wijkniveau. Elke wijk in Gorinchem vraagt dan ook een andere benadering. Het Sociaal Team Gorinchem speelt hierbij een cruciale rol. Zij dragen bij aan het oplossen van hulpvragen met inwoners. Dat doen ze zo lang als nodig en zo kort als kan, met elkaar of met aanvullende hulp, voor alle inwoners die dat nodig hebben van 0-100 jaar (zie bijlage 1 voor het ISB).

De bouwstenen uit deze opdracht dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen uit het Integraal Sociaal Beleid. Onderstaande tabel geeft dit weer:

		Doelen ISB			
		Gezonde leefstijl	Leefomgeving	Iedereen doet mee	Passende zorg en ondersteuning
Bouwstenen	Bouwsteen 1 Informatie, advies en consultatie	X	X	X	X
	Bouwsteen 2 Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding	X	X	X	X
	Bouwsteen 3 Ondersteunen bij Regie			X	X
	Bouwsteen 4 Begeleiding en Hulpverlening	X		X	X
	Bouwsteen 5 Geweld in afhankelijkheidsrelaties		X		X

Vanuit het Integraal Sociaal Beleid zijn vanaf 2023 de volgende nieuwe kansen geformuleerd:

- Bestaanszekerheid
- Mentale gezondheid
- Basisvaardigheden
- Investeren in welzijnsfuncties
- Betrokken Gorinchem

Voor de komende periode (2023-2024) zijn dit belangrijke speerpunten waaraan we een actieve bijdrage verwachten van onder andere het Sociaal Team.

2.2 Uitgangspunten

Naast het Integraal Beleidskader zijn de onderstaande uitgangspunten van belang bij de uitvoering van de werkzaamheden van het Sociaal Team. Deze punten vormen de basis en context voor de taken uit de bouwstenen in hoofdstuk 4.

Laagdrempelig toegankelijk zijn en laagdrempelig handelen

Alle inwoners van 0-100 weten met hun vragen of twijfels de weg naar het Sociaal Team goed te vinden. Professionals zijn gemakkelijk bereikbaar en kennen de buurt en de gebruikelijke vindplaatsen zoals de (voor)school en de huisarts. Zij sluiten aan bij de leefwereld van de inwoners. De professional staat naast het huishouden en is een stabiele, betrouwbare partner die de inwoner waar nodig steunt bij het voeren van regie over het eigen leven. Inwoners, die niet zelf contact zoeken, maar waar anderen zich zorgen over maken, worden proactief benaderd (outreaching werken). Dit gebeurt vanuit oprechte interesse en zorg. Hierin is de professional vasthoudend en onderneemt indien nodig meerdere pogingen om in contact te komen met het huishouden. De professional handelt respectvol, is betrokken en transparant. Hulp en ondersteuning komt alleen tot stand met toestemming van de inwoner.

Aanvullend werken op de mogelijkheden van de inwoner zelf

Het Sociaal Team helpt de inwoner bij het realiseren van de eigen oplossingen. Dit is altijd vrijwillig, dus met toestemming en volledige zeggenschap over het eigen leven. Het is niet de professional die de oplossing voorschrijft, maar deze ondersteunt, samen met de inwoner en hun sociaal netwerk. De verschillende perspectieven worden onderzocht en bij elkaar gebracht om tot gezamenlijke doelen te komen, beginnend bij "nu". Hierbij is aandacht voor alle gezinsleden, volwassenen en kinderen en hun sociaal netwerk. Het bij de hulpverlening actief betrekken van informele steun(figuren) uit het netwerk is essentieel in het kader van het versterken van het gewone leven, opgroeien en het normaliseren. De samenwerking van professionals met informele steun(figuren) is hierin belangrijk.

De professional is hierbij een vertrouwde maar ook een kritische professional, die kennis en ervaring inbrengt. Daarbij wordt rekening gehouden met de "formele wereld", waarin niet alles mogelijk is (budget) en ook niet alles maakbaar is. Pijn en ongemak en kwetsbaarheden en/of beperkingen gaan niet over en horen bij het leven. Normaliseren en demedicaliseren horen daarom bij de opdracht aan het Sociaal Team. Oplossingen in het gewone leven gaan voor op verwijzingen naar specialistische zorg. De beste ondersteuning bij een hulpvraag van een inwoner is lang niet altijd de inzet van specialistische zorg. De rol van het Sociaal Team is om met de inwoner te bepalen: wat wil je bereiken en wat is daar nu voor nodig? En daar een zo een licht als mogelijk en zwaar als nodige oplossing bij regelen. Voor inwoners met levens brede én levenslange beperkingen moet ook langdurig passende hulp beschikbaar zijn.

Kijken met een brede blik en systeemgericht werken

De medewerkers van het Sociaal Team hebben een T-profiel. Een T-profiel wil zeggen: elke medewerker heeft generieke competenties op het terrein van gezondheid, dagelijks functioneren, veiligheid, mentale gezondheid, inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien. Daarnaast heeft elke medewerker één of meerdere specialisaties op elk van de genoemde domeinen en/of op specifieke doelgroepen.

Het sociaal team kijkt met een brede blik naar de samenhang tussen verschillende leefdomeinen en ondersteunt in die breedte, met oog voor alle levensgebieden en -domeinen vanuit een duurzame integrale aanpak (Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet, werk en inkomen, onderwijs, preventie). Er is aandacht voor problemen en onderliggende oorzaken, maar zeker ook voor krachten en beschermende factoren.

De medewerkers werken systeemgericht. Om het systeemgericht werken tot stand te laten komen zijn hieronder een aantal eisen geformuleerd:

- Het Sociaal Team werkt samen met professionals en vrijwilligers van voorliggende en algemene voorzieningen.
- Het Sociaal Team werkt mee aan het met partners versterken van de sociale basis en collectieve oplossingen.
- Het Sociaal Team sluit aan bij vindplaatsen.
- Het Sociaal Team versterkt het opvoedkundig klimaat in de gezinnen wijken, buurten, scholen, huisartsen en kinderopvang.
- Het Sociaal Team heeft aandacht voor de draaglast en draagkracht van mensen in het netwerk van de inwoner (familieleden, burens, ouders).
- De hulp wordt snel en dichtbij (bij inwoner thuis/ in de dagelijkse leefomgeving) uitgevoerd. Er wordt hierbij systeemgericht gewerkt op alle leefgebieden.
- Het Sociaal Team heeft zicht en invloed op de ondersteuning die inwoners van Gorinchem ontvangen, ook wanneer dit via ketenpartners of andere (zorg)aanbieders loopt. Hiertoe maken het Sociaal Team en gemeente afspraken met ketenpartners.

Netwerkversterking en Samenwerken met de (keten)partners in netwerken

Het Sociaal Team werkt versterkend aan het (sociale)netwerk van de inwoner met een ondersteunings-/hulpvraag, met daarin de belangrijke anderen. Bij een onvoldoende steunend netwerk gaat men samen onderzoeken wie er wel beschikbaar kunnen zijn en of er mogelijkheden in de buurt of wijk zijn.

Om de hulpvragen zo goed mogelijk te helpen oplossen is daarmee ook het samenwerken in netwerken van belang. Het Sociaal Team heeft immers niet alles in eigen huis. Partners kunnen een bijdrage leveren. Van het Sociaal Team wordt verwacht dat zij een brede kennis van dit netwerk hebben, hier open en transparant in participeren en duidelijke afspraken maken met alle betrokken partners.

Preventie

Voorkomen is beter dan genezen. Het Sociaal Team zet daarom in op voorkomen van probleemescalatie en onnodig duurdere zorginzet. Inzet vindt plaats op zelfredzaamheid, oplossingsvaardigheid en het ondersteund worden en ondersteuning vragen van het eigen netwerk. Daarnaast is ook vroegtijdige inzet gewenst op het gebied van ouderenmishandeling - verwaarlozing en -uitbuiting om erger te voorkomen. De toeslagenaffaire heeft inzicht gebracht in de vergaande gevolgen van armoede voor andere leefgebieden. Armoede kan ontwrichtend werken. Vroegsignalering met een sluitende ketenaanpak doet erger voorkomen. Inzet op het maatschappelijk welzijn van mensen, het bespreken van schaamtegevoelens, het geven van psycho-educatie informatie en advies aan de betreffende doelgroep is daarom van belang.

Wijkgericht werken

Het Sociaal Team houdt rekening met de karakteristiek van de wijken en het vinden van oplossingen, zo mogelijk binnen de wijk. Het aanbod van het Sociaal team, sluit aan op de identiteit en behoeften van de verschillende wijken.

Kostenbewust werken

De financiële middelen zijn schaars. Dat betekent dat budgetbewuste keuzes gemaakt moeten worden en zoveel mogelijk gewerkt wordt met evidence en practice based oplossingen. Er moet altijd in de afweging mee worden genomen welke kosten gepaard gaan met de in te zetten zorg en ondersteuning. Afwegingen als: 'wat kost het, wat levert het op en wat kun je van hetzelfde geld doen?' zijn daarbij van belang. Het is belangrijk om een weloverwogen keuze te maken met het oog op het lange termijnperspectief voor het huishouden. Dat kan ook betekenen dat in het hier en nu niet voor de oplossing met het laagste tarief wordt gekozen, maar wel is afgewogen dat deze (hogere) investering op de lange termijn meer resultaat oplevert voor het huishouden én deze uiteindelijk de maatschappelijke kosten reduceert (zie ook Bijlage 8). Van het Sociaal Team wordt verwacht dat zij resultaatgericht werkt en deelneemt aan de Doorbraakmethode.

Kwaliteit en blijvend leren

Alle inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat de zorg die zij ontvangen passend is en hen daadwerkelijk helpt. Het streven is daarom om zoveel mogelijk via vastgestelde richtlijnen en kwaliteitskaders te werken om zo ook aan te blijven sluiten op nog komende (landelijke, regionale en lokale) ontwikkelingen. Samendoen, samen leren, samen het vakmanschap van professionals verder ontwikkelen en faciliteren. Het Sociaal Team geeft dit vorm door bijvoorbeeld intervisie, supervisie, methodische overleggen, casus-overleggen en scholing.

Strategisch partnerschap

Het Sociaal Team is de ogen en oren van de gemeente over het welzijn van de inwoners. Het Sociaal Team heeft oog voor maatschappelijke ontwikkelingen en trends in de stad, in een bepaalde wijk of voor specifieke doelgroepen. Het Sociaal Team en de gemeente reflecteren samen en evalueren over de grenzen van de eigen organisaties heen. Er is sprake van een strategisch partnerschap, gericht op kwaliteit en leren. Het partnerschap is gebaseerd op vertrouwen, bewustzijn van elkaars expertise en respect voor een ieders taken en verantwoordelijkheden.

3. Ontwikkelingen

Het Sociaal Team participeert als strategisch partner actief in lokale en regionale ontwikkelingen. Signalen die lokaal en regionaal worden opgemerkt binnen het Sociaal Team worden ingebracht bij de gemeente. Het Sociaal Team trekt bij nieuwe landelijke ontwikkelingen/wetswijzigingen actief op met de gemeente om vorm te geven aan de nieuwe opgaven. Dit mag niet ten koste gaan van de kerntaken. Wanneer het wel ten koste dreigt te gaan van de kerntaken, bespreekt het Sociaal Team dit met de Opdrachtgever.

Tijdens de duur van deze opdracht zijn er een aantal ontwikkelingen die in elk geval van invloed zullen zijn op de inhoud van de opdracht. Het Sociaal Team wordt gevraagd deze ontwikkelingen (op termijn) te verwerken in de opdracht.

Hervormingsagenda Jeugd

In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd staan we voor de opgave dat jeugdigen en hun ouders voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht moeten kunnen. Dit moet onder meer bereikt worden door in te zetten op stevige lokale teams met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Niet alleen toegang verlenen, maar ook zelf lichte hulp bieden, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van gezinnen en jongeren. Het betreft tevens een regionale opgave in het Programma 'Werk voor de Jeugd Zuid Holland Zuid'. De VNG ontwikkelt een bestuurlijk kader in de vorm van een convenant 'stevige lokale teams', gericht op zowel Jeugd als Wmo. Hierin zal ook de transitie richting stevige lokale teams inzichtelijk worden gemaakt.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming richt zich op kinderen, gezinnen en huishoudens waar sprake is van onveiligheid, waaronder ook ontwikkelingsbedreiging. Het Toekomstscenario beoogt een nieuwe werkwijze met een stevigere rol voor Sociale Teams, waarin integraal, systeem- en mensgericht en in samenhang met alle betrokkenen wordt ingezet op eerdere en passende hulp aan alle leden in een gezin. De uitrol van deze nieuwe werkwijze is reeds gestart maar zal op zijn vroegst in 2027 volledig zijn uitgerold (zie Bijlage 7).

Er komt een nieuw te vormen Regionaal Veiligheidsteam (RVT) waar de volgende organisaties (of onderdelen daarvan) in elk geval onderdeel van gaan uitmaken: Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. Het team kan aangevuld worden met andere organisaties. Het Regionaal Veiligheidsteam en het Sociaal Team zijn complementair en moeten nauw samenwerken.

De landelijke ontwikkelingen Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming zijn regionaal vertaald in een uitvoeringsplan en in concrete projectplannen. De uitrol van deze projectplannen, waaronder *de visie gefaseerd werken aan veiligheid* en *het versterken van de lokale wijkteams*, wordt vanaf 2024 actief uitgevoerd. De landelijk opgestelde Leidraad Werken aan Veiligheid wordt hierbij als kader gehanteerd (zie bijlage 16). De uitwerking van de projectplannen hangen nauw samen met de Hervormingsagenda Jeugd. Hierbij wordt ook de Aanpak Veiligheid Voorop en het Domein Overstijgend Samenwerken betrokken.

Landelijke agenda Zorg- en Veiligheid

Met de vaststelling van de 'Landelijke agenda zorg en veiligheid-Perspectief 2025' is afgesproken dat elke regio per 2025 een stevig vangnet organiseert voor mensen met complexe problemen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Concreet moeten alle veiligheidsregio's per 2025:

- Een integrale en systeemgerichte aanpak hebben om kwetsbare inwoners en hun gezinnen de juiste huisvesting, zorg en ondersteuning te bieden;
- Een formele governance-structuur voor zorg en veiligheid hebben waarin informatiedeling, afstemming en beslissingsbevoegdheid integraal, domein overstijgend zijn geborgd.

Op niveau van samenwerkingsregio Zuid-Holland Zuid, ligt een bestuurlijk voornemen voor de ontwikkeling van een Agenda Zorg- en Veiligheid Zuid-Holland Zuid.

Zo lang mogelijk (en weer) zelfstandig thuis

Het rijksbeleid is erop gericht dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen. Dit komt door de toenemende vergrijzing en de extra-muralisering in de zorg. Het nationale programma Wonen en Zorg voor ouderen (WOZO) is het kader waarbinnen woonzorgbeleid de komende jaren uitgewerkt gaat worden. Dit vraagt samenwerking op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau tussen met een veelheid aan partijen. De trend van extra-muralisering heeft ook gevolgen voor andere bijzondere doelgroepen. Mensen met een (psychische) kwetsbaarheid komen steeds vaker weer in de wijk te wonen of blijven met extra ondersteuning thuis wonen. Denk bijvoorbeeld aan inwoners die uitstromen uit een Beschermd wonen-voorziening en dak- en thuislozen (zie Bijlagen 20, 21 en 22). Dit maakt dat een betere aansluiting nodig is tussen de domeinen wonen, zorg, sociaal domein en werk en inkomen. Door het rijk is het Programma 'Een thuis voor iedereen' als kaderstellend document vastgesteld. Het Sociaal Team is voor dit onderdeel een belangrijke netwerkpartner.

Transformatie opgave Wmo Beschermd Wonen en Opvang - Proeftuin Maatwonen Gorinchem

Landelijk, regionaal en lokaal ligt er een transformatie opgave op de Wmo taken Beschermd Wonen en Opvang (zie Bijlagen 20, 21 en 22). Deze opgave is gericht op het ombuigen van de instroom in regionale intramurale Beschermd Wonen - en Maatschappelijke Opvang voorzieningen en op het sturen van herstelgericht werken aan uitstroom uit deze tijdelijke voorzieningen. De transformatie stuurt op 'Thuis in de wijk' wonen van (psychisch) kwetsbare inwoners met passende ondersteuning. Deze opgave vraagt zowel op regionaal als lokaal niveau inzet en samenwerking op preventieve maatregelen en afspraken op perspectiefvol wonen in wijken van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. In de Proeftuin Maatwonen Gorinchem wordt de lokale transformatie opgave door gemeente met ketenpartners -inclusief het Sociaal Team- vorm gegeven. Binnen deze samenwerking wordt op 5 thema's aan deze opgave samengewerkt en kunnen innovaties door deelnemende partijen ontwikkeld worden om dit proces te versterken en te implementeren.

Centrale Toegang

De Centrale Toegang is een ontwikkelopgave om één toegang tot welzijn en sociaal domein te bewerkstelligen voor de inwoners van Gorinchem. Realisatie is gepland in de periode 2024 tot 2027. De implementatie start volgens planning in 2024. In 2023 zijn er tussen de betrokken partijen verkennende gesprekken geweest waarbij alle betrokken organisaties een bestuurlijk akkoord hebben gegeven. De professionals van het Sociaal Team participeren in de ontwikkeling en uitvoering van de Centrale Toegang. Voor het Sociaal Team geldt dat de Centrale Toegang vooral impact heeft voor de werkzaamheden zoals omschreven in de Bouwsteen Informatie, Advies en Consultatie.

Wet WAMS

Om mensen met meerdere problemen beter te kunnen helpen is de Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams) bij de Tweede Kamer ingediend. De Wams regelt dat gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om tot een gecoördineerde aanpak te komen voor mensen of gezinnen met meerdere problemen. Zo kan die hulp goed op elkaar worden afgestemd. Met dit wetsvoorstel kan ervoor gezorgd worden dat gemeenten en andere betrokken organisaties die deze gezinnen helpen, makkelijker gegevens kunnen uitwisselen. Wanneer deze wet van kracht wordt, heeft dit gevolgen voor de dienstverlening en werkprocessen van het Sociaal Team.

GALA-akkoord

Met het GALA-akkoord wordt een integrale benadering van het preventiebeleid gestimuleerd en gefaciliteerd: preventie in brede zin, dus ook sociaal beleid en sport en bewegen. Het kabinet heeft in het regeerakkoord als doel omarmd dat in 2040 een gezonde generatie opgroeit, met een focus op jeugd door sport, voeding en bewegen van jongs af aan. Want kinderen die ongezond opgroeien staan veelal op een achterstand.

De niet-vrijblijvende afspraken in het GALA over onder meer een Kansrijke Start (zie Bijlage 9) in de eerste duizend dagen van een kind, een gezonde leefstijl, mentale gezondheid, de aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) en versterking van de sociale basis zijn belangrijke onderdelen van preventiebeleid. Deze aanpak zal met goede afspraken over de grenzen van sectoren heen het beroep op zorg en ondersteuning omlaag kunnen brengen.

IZA

In het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zijn afspraken gemaakt over de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg in Nederland. Het is primair een zorgakkoord: partijen als ziekenhuizen, GGZ, huisartsen en VVT, zorgverzekeraars en uiteindelijk gemeenten hebben getekend en zijn -regionaal- aan zet. Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) heeft als doel de ondersteuning en zorg beter te laten aansluiten op de behoeften van mensen en om de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg te verbeteren. Met het IZA is een brede beweging ingezet naar passende zorg, onder andere door samenwerking in de regio en met een focus op gezondheid in plaats van ziekte. Vanuit het akkoord kunnen gemeenten en partners lokaal en regionaal werk maken van preventie en gezondheid, in de brede zin van het woord. De opgave van realisatie van een Mentaal Gezondheidscentrum Gorinchem 0 -100 is een landelijke ontwikkeling vanuit het IZA. Het Sociaal Team is één van de partners daarin.

4. Bouwstenen

In dit hoofdstuk van het Programma van Eisen (PvE) Gorinchem worden vijf bouwstenen met de bijbehorende uitgangspunten toegelicht.

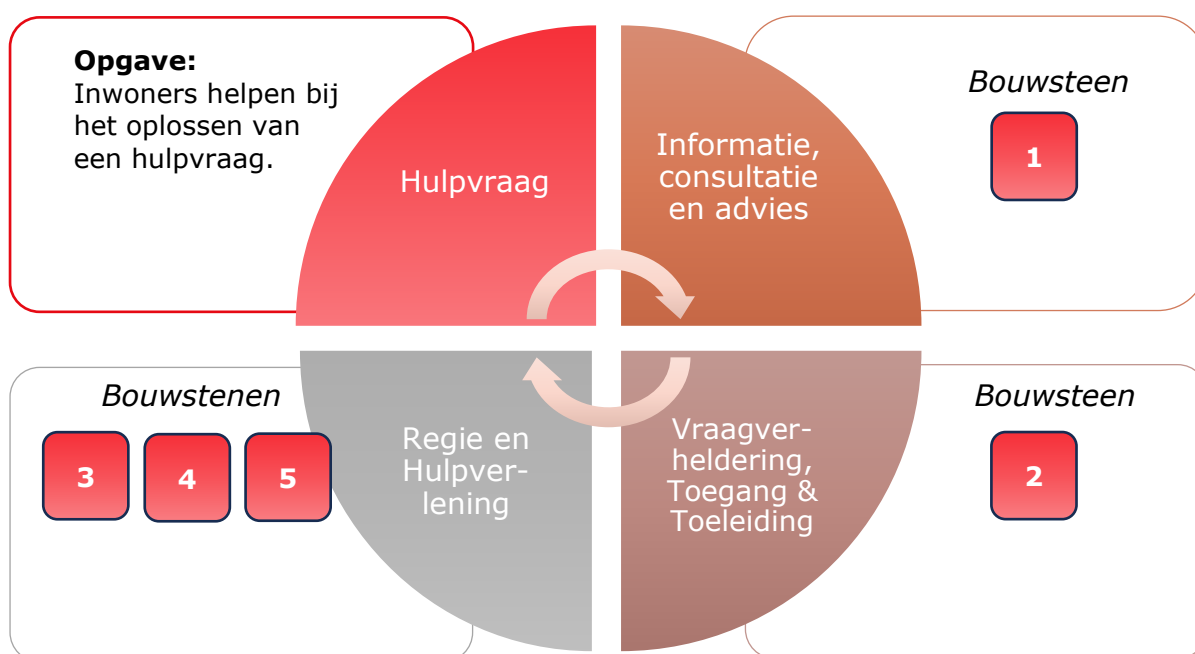
Bouwstenen:

1. Informatie, advies en consultatie
2. Vraagverheldering, toegang en toeleiding
3. (Ondersteuning bij) regie
4. Begeleiding en hulpverlening
5. Geweld in een afhankelijkheidsrelatie

Samen geven deze bouwstenen een compleet beeld van het takenpakket van het Sociaal Team.

Het werkproces

In figuur 1 hieronder worden de bouwstenen als proces gevisualiseerd waarmee hun onderlinge samenhang wordt weergegeven.

Figuur 1. Visualisatie proces van het Sociaal Team

Het werkproces van het Sociaal Team start als de inwoner een hulpvraag stelt bij het Team. De eerste stap richt zich dan op het geven van informatie en advies aan de inwoner. Het kan zijn dat de inwoner met deze informatie verder kan zonder verdere inzet van het Sociaal Team. *Dit wordt beschreven in bouwsteen 1.*

Is de hulpvraag niet opgelost, dan gaat het Sociaal Team verder met het verhelderen van de vraag. Na het verhelderen van de vraag zijn er drie mogelijkheden: de vraag van de inwoner is al opgelost, de inwoner kan verwezen worden naar een andere (voorliggende) organisatie of het Sociaal Team gaat verder door het opstellen van een plan. Op basis van het plan kan een verwijzing plaatsvinden naar een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening. Bij volwassenen loopt een maatwerkvoorziening via de Wmo adviseurs in dienst bij de gemeente Gorinchem. Bij jeugd gaat het om het afgeven van een individuele voorziening door het Sociaal Team middels een beschikking. *Deze werkzaamheden staan beschreven in bouwsteen 2.*

Bij het Sociaal Team ligt de taak om samen met de inwoner periodiek te kijken of de ingezette voorzieningen bijdragen aan het oplossen van de hulpvraag. Het Sociaal Team ondersteunt de inwoner bij het overleggen met andere hulpverleners en evalueert met de inwoner de voortgang. Samen wordt bekeken wanneer de hulpvraag voldoende is opgelost. *Dit werk noemen we de regietaak van het Sociaal Team en wordt beschreven in bouwsteen 3.*

Het kan ook zijn dat na de vraagverheldering geconstateerd wordt dat het Sociaal Team zelf hulpverlening kan inzetten. *Dit wordt beschreven in bouwsteen 4.*

De beschreven werkzaamheden in de eerste vier bouwstenen gelden voor alle inwoners en voor elke vraag. Voor vraagstukken in het kader van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties vragen we echter nog meer in elk van de bovenstaande 4 bouwstenen. *Deze specifieke opdracht en aanvullende eisen zijn beschreven in bouwsteen 5.*

De bouwstenen zijn geïntegreerd. Dat houdt in dat zij in het algemeen de werkzaamheden omschrijven die van een medewerker van het Sociaal Team wordt verwacht. In de bouwstenen is daarom niet meer specifiek het werk beschreven van de afzonderlijke functionarissen zoals de ouderenadviseur, de algemeen maatschappelijk werker of de jeugdprofessional. Ook op het gebied van doelgroepen en onderwerpen zijn de bouwstenen geïntegreerd. Er zijn daarom geen losse bouwstenen Relatieproblematiek of Armoede. Binnen de bouwstenen zal worden aangegeven als er specifieke aandacht nodig is voor bepaalde onderwerpen of doelgroepen.

4.1 Bouwsteen 1: Informatie, Advies en Consultatie

Waarom deze opgave?

Deze bouwsteen gaat om het laagdrempelig toegankelijk zijn voor informatie, advies en consultatie aan alle inwoners van de gemeente Gorinchem in de leeftijd van 0-100+ jaar. Met deze informatie kan iedere inwoner de juiste hulp en ondersteuning krijgen die nodig is om zo lang en gezond mogelijk mee te kunnen doen in de samenleving. Deze informatie en adviesfunctie wordt ook ingezet voor andere hulpverleners en maatschappelijke partners. Niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Sommige vragen horen bij het gewone leven of zijn vragen die beantwoord kunnen worden in de sociale context van inwoners en gezinnen.

Omschrijving van de taak

Het Sociaal Team verstrekt deskundig advies over een veelheid van vragen en problemen met betrekking tot opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen, vragen rondom zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen, vormgeven aan een huishouding, vragen op het gebied van financiële nood, eenzaamheid, mantelzorg etc. Speciale inzet wordt gevraagd bij het signaleren van de gevolgen van armoede en schulden (zie Bijlage 17). Inwoners, familieleden of andere mensen uit het netwerk van de inwoner en professionals kunnen informatie, advies en consultatie vragen. Het Sociaal Team werkt outreachend. Dat betekent dat ook actief, binnen de mogelijkheden, afgegaan wordt op signalen van derden.

Verwijsfunctie

Het geven van informatie, advies en consultatie zijn gesprekken met de inwoner waarmee de hulpvraag kan worden opgelost en/of richt zich op het verwijzen naar (voorliggende/algemene) voorzieningen. Het Sociaal Team heeft daarmee ook een signalerende functie. In de gesprekken bevordert het Sociaal Team het meedoen in de samenleving door (kwetsbare) mensen sociaal te activeren en te ondersteunen in het uitbouwen van hun sociale netwerk. Om deze taak goed vorm te kunnen geven heeft het Sociaal Team actuele kennis van de (lokale) sociale infrastructuur en benut deze infrastructuur ten gunste van inwoners die bij hen aankloppen met een vraag. Het Sociaal Team heeft een uitgebreid netwerk van formele en informele contacten in de wijken. Het Sociaal Team kan ook andere professionals consulteren voordat het advies wordt gegeven.

Bereikbaarheid en vindplaatsgericht werken

Het advies, de informatie of het consult dient telefonisch, en/of digitaal (via email of chatfunctie) en/of fysiek aangeboden te worden. De website is een belangrijke bron van informatie. Ook wordt van het Sociaal Team verwacht dat zij actief is op verschillende social mediakanalen. Van het Sociaal Team wordt verwacht dat zij op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bereikbaar zijn. Voor maatschappelijke organisaties is het Team ook bereikbaar op deze tijdstippen. Daarnaast sluit het Team aan bij meerdere overleggen aan waarin zij als taak heeft om de partners in die overleggen te voorzien van informatie en advies over mogelijkheden bij het oplossen van de hulpvraag. De fysieke ontmoetingen kunnen plaatsvinden op de locaties van het Sociaal Team, bij de inwoner thuis (signalerende huisbezoeken) of op vindplaatsen zoals huisartsen, scholen, buurthuizen, religieuze instellingen of ouderenvoorzieningen. De verschijningsvorm en frequentie verschilt en is per locatie aangepast op de behoefte van de wijk en bezoekers. Voor elke school en bij elke huisarts is één vaste contactpersoon die daar ook fysiek aanwezig kan zijn.

Opvolging

Bij deze taak gaat het om 1 tot 2 gesprekken of contacten waarin het advies of de verwijzing wordt gegeven. Het kan zijn dat het resultaat van de advisering is dat er een verdergaand onderzoek of vraagverheldering nodig is. Hiermee gaat de inwoner over naar bouwsteen *Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding*. Als de hulpvraag is opgelost met het geven van een advies of een verwijzing kan wenselijk zijn om tussentijd na te gaan of de inwoner met het advies of de verwijzing verder is gekomen. Deze opvolging behoort tot de taak van het Sociaal Team.

Specifieke taken: Signalerend Huisbezoek, Welzijn op Recept en Campagnes

- Specifiek voor inwoners van 75 jaar en ouder voert het Sociaal Team het Signalerend Huisbezoek uit (zie Bijlage 14). Bij de uitvoering maakt het Sociaal Team gebruik van vrijwilligers. Het Sociaal Team coördineert de bezoeken en zorgt voor werving en behoud van vrijwilligers. Naar aanleiding van de bezoeken kan opschaling van signalen plaatsvinden richting een medewerker van het Sociaal Team. Zie bijlage voor verdere duiding van dit product.
- Het Sociaal Team verwerkt de meldingen die in het kader van Welzijn op Recept binnenkomen via Zorgdomein en wijst deze toe aan de juiste professional.
- Het Sociaal Team heeft als taak om aandacht te besteden aan de verschillende 'weken van' (bijvoorbeeld kindermishandeling/ eenzaamheid/ armoede) door middel van een pr-campagne.

Belangrijk bij het uitvoeren van de bouwsteen en specifieke aanvullende eisen

Vaste gezichten

Elkaar kennen en een goede samenwerkingsrelatie is belangrijk. Daarom wordt gewerkt met vaste gezichten op de vindplaatsen. Voorheen waren zowel Schoolmaatschappelijk werkers als Vaste schakels vanuit het Sociaal Team actief binnen het onderwijs (PO, VO, SO (incl. praktijkonderwijs) en MBO: zie hieronder voor de aantallen). Wij verwachten van het Sociaal Team dat zij één type functionaris aanbiedt die naast de taak *Informatie, consultatie en advies* ook de taken *Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding* en *Begeleiding en Hulpverlening* kan uitvoeren. Het precieze type functionaris op deze vindplaats en de naam van de functionaris is vrij om in te vullen door het Sociaal Team. Tevens is er de mogelijkheid om onderbouwd te differentiëren per type onderwijs (PO/VO/SO).

Ook bij de vindplaats Huisartsen dient het Sociaal Team voor jeugdigen te werken met vaste gezichten (POH-Jeugd GGZ). Elke huisarts dient een vast contactpersoon te hebben vanuit het Sociaal Team welke verantwoordelijk is voor het bieden van informatie, consultatie en advies. Daarnaast biedt deze functionaris vanuit de vindplaats Huisarts ook andere taken die vallen onder de taken *Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding* en *Begeleiding en Hulpverlening*.

Verwachtingen bij de inwoner en collegiaal verwijzen

Bij een verwijzing is het Sociaal Team zich bewust van de verwachtingen die gewekt kunnen worden. Zij waakt ervoor dat de organisatie of instantie waarnaar verwezen wordt niet degene is die nee moet verkopen op een voorziening. Bij een verwijzing wordt meegewogen of de inwoner hier ook recht op heeft volgens de geldende regels.

Gewenste resultaten

Op basis van het gegeven advies, de informatie of de consultatie kan de inwoner, het netwerk van de inwoner of de professional:

- De hulpvraag (vroegtijdig) oplossen waardoor zwaardere zorg niet noodzakelijk is;
- De juiste instantie/organisatie vinden die de hulpvraag verder kan helpen oplossen;
- En/of is er een overdracht naar de bouwsteen *Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding*.

Feiten en Cijfers

18 PO scholen (regulier, inclusief Junior college)
10 VO scholen (regulier, inclusief Tienercollege)
6 speciaal onderwijs scholen (PO, VO + praktijkonderwijs)
1 MBO- school
12 Huisartsenpraktijken

Niveau professional

Algemeen: HBO.

Voor telefonie callcenter/balie kan een MBO-professional worden ingezet.

De vaste contactpersoon is voor het onderwijs (minimaal) een HBO-professional.

De vaste contactpersoon is voor de huisartsen (minimaal) een WO-professional.

4.2 Bouwsteen 2: Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding

Waarom deze opgave?

Op basis van een gedegen onderzoek en vraagverheldering wordt samen met de inwoner gekeken met welke diensten en voorzieningen de hulpvraag het beste, meest duurzaam en snelste kan worden opgelost.

Omschrijving van de taak

Het uitvoeren van deze taak bestaat uit drie onderdelen:

Vraagverheldering/Doen van onderzoek

De vraagverheldering wordt methodisch uitgevoerd. Methodisch werken bevat een aantal stappen: verzamelen van informatie, vaststellen van krachten, inventariseren van behoeften en problemen op leefgebieden, vraagt indien noodzakelijk schriftelijk toestemming voor onderzoek bij ketenpartners, vaststellen van doelen, vaststellen van en plannen van activiteiten. Het Sociaal Team werkt met een erkende vraagverhelderings/triage-methodiek.

Het Sociaal Team informeert de inwoner voorafgaande aan de start van dienstverlening minimaal één keer en indien nodig meerdere keren over algemene zaken, klachtenregeling, onafhankelijke clientondersteuning, cliëntparticipatie en vertrouwenspersoon, de inhoud van de dienstverlening en de eventuele daaraan verbonden kosten. Het Sociaal Team toetst of de inwoner deze informatie ontvangen en begrepen hebben.

Het kan zijn dat na de vraagverheldering geconstateerd wordt dat een enkelvoudige verwijzing naar een andere (voorzijgende) voorziening volstaat. In dat geval wordt niet overgegaan op het opstellen van een ondersteuningsplan.

Opstellen van het ondersteuningsplan

In het ondersteuningsplan (ook wel genoemd perspectiefplan of actieplan) is opgenomen:

- De draagkracht en draaglast van de betrokkene (zelfredzaamheid)
- Netwerkanalyse, waaronder gezinsleden en/of betekenisvolle volwassenen die bijdragen aan het halen van het doel;
- Argumentatie waarom en waarvoor (doelrealisatie) een algemene/of een individuele voorziening wordt ingezet of niet;
- Hoe andere algemene (vrij toegankelijke) voorzieningen bijdragen aan het behalen van het doel;
- Hoe individuele (niet vrij toegankelijke) voorzieningen (hulp en/of zorg van zorgaanbieders uit de regionale zorgmarkt of een PGB) bijdragen aan het behalen van het doel.

Toegang en toeleiding

Op basis van het onderzoek worden in het ondersteuningsplan de afspraken vastgelegd voor de volgende inzet op hulp- of ondersteuningsvragen:

- Algemene voorzieningen;
- Hulpverlening door het Sociaal Team, al dan niet in de vorm van overbruggingszorg in het geval van wachttijden (zie ook bouwsteen 4);
- Maatwerkvoorziening/geïndiceerde zorg en ondersteuning (Jeugdwet);
- Een combinatie van deze voorzieningen is ook mogelijk. Deze kan eventueel worden aangevuld met voorliggende voorzieningen (als Wlz of ZWV) of andere geïndiceerde voorzieningen (zoals Wmo of Participatiewet) die elders worden ingezet.

Zo nodig ondersteunt het Sociaal Team de inwoner bij het aanmelden tot de intake voor zowel een algemene voorziening, een voorliggende voorziening of een maatwerkvoorziening onder Wmo/Participatiewet. Hierbij fungeert het Sociaal Team als vraagbaak voor de inwoner bij het vinden van de weg en verzorgt het Team een warme overdracht.

Voor Jeugd verzorgt het Sociaal Team de indicatiestelling tot individuele voorzieningen.

Als de aanwezigheid van een wachtlijst voor een voorziening naar inschatting van het Sociaal Team de problematiek van de inwoner verergert, biedt het Sociaal Team overbruggingshulp. Als wordt vastgesteld dat overbruggingshulp noodzakelijk is, wordt dit in het plan opgenomen en wordt aangegeven wie (tijdelijk) hulp biedt en hoe dit bijdraagt aan het gestelde doel. Zie ook bouwsteen 4.

Belangrijk bij het uitvoeren van de bouwsteen en specifieke aanvullende eisen

Vraagverheldering op verzoek van andere partners

Ook andere maatschappelijke (zorg)partners kunnen aan het Team vragen (met toestemming van de inwoner) om een vraagverheldering te doen. Denk bijvoorbeeld aan de triage vraag van de huisartsen, informatieverrijking ten behoeve van verkennend onderzoek zorgmachtiging op grond van de Wet Verplichte GGZ, triage maatschappelijke opvang door GGD Toegangspoort Nieuwe Start, persoonsgerichte aanpak Zorg- en Veiligheidshuis of ondersteuning van de maatschappelijke re-integratie ex-gedetineerden via het Regionaal Coördinatiepunt Nazorg ex-gedetineerden.

Specifieke eisen bij opstellen plan voor jeugdigen

Een risico-inventarisatie van de veiligheid van de Jeugdigen

De inhoud van het plan wordt in dialoog tussen de Jeugdige en/of ouders/verzorgenden en de professional ontwikkeld. Er wordt niet alleen een perspectiefplan gemaakt voor de Jeugdige, maar voor het gehele gezin. Deze taak is dus ruimer/breder dan (slechts) het (opstellen van het) perspectiefplan met betrekking tot een individuele voorziening. Veiligheid heeft hierbij specifieke aandacht.

Bij het bereiken van het 16e jaar is met iedere Jeugdige en zijn/haar ouders/netwerk een 16+ plan opgesteld.

Wanneer een Jeugdige bij aanmelding de leeftijd van 16 jaar al heeft bereikt, wordt dit plan opgesteld bij de start van de dienstverlening. Dit 16+ plan maakt onderdeel uit van het Ondersteuningsplan (perspectiefplan). Het doel van dit onderdeel uit het Ondersteuningsplan (perspectiefplan) is om de wachttijden naar 18+ voorzieningen en procedures te beperken en actief bij te dragen aan continuïteit van zorg (overgang 18-/18+).

Schoolproblematiek en/of dreigende schooluitval

Om uitval te voorkomen of om jeugdigen toe te leiden naar een (andere) passende schoolse voorziening wordt verwacht dat het Sociaal Team constructief samenwerkt met het onderwijs. Zij maken dan met elkaar een Ontwikkel Perspectief Plan (OPP); een integraal plan dat zich zowel richt op de sociaal-emotionele hulpvraag van de jeugdige/het gezin als de onderwijs-gerelateerde hulpvraag van de jeugdige/de school.

Dit kan zijn in de vorm van een OZA (Onderwijs Zorg Arrangement) waar zorg wordt toegevoegd aan het onderwijs. Of een ZOA (Zorg Onderwijs Arrangement) waar Onderwijs wordt toegevoegd aan zorg bij een dagvoorziening.

Poortwachter – jeugdhulp op school

Het inzetten van Jeugdhulp op het speciaal onderwijs en praktijkonderwijs binnen de regio Zuid-Holland Zuid is via de regionale inkooporganisatie Service Organisatie Jeugd georganiseerd als een algemene voorziening. Dit gebeurt onder de noemer 'Jeugdhulp op school'. De toegang tot deze algemene voorziening is ook regionaal ingeregeld en gebeurt door de poortwachtersfunctie. Met alle samenwerkingsverbanden voor het onderwijs in de regio Zuid-Holland Zuid is afgesproken dat jeugdhulp op school enkel mag plaatsvinden na toetsing en akkoord van de poortwachter in samenspraak met het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft hiertoe een "jeugdhulp op school specialist" in dienst. Deze specialist werkt samen met de poortwachter voor advisering, bepalen, monitoring en evaluatie van de inzet van jeugdhulp op school.

Het Sociaal team dient een poortwachter aan te stellen. Deze professional stelt vast wat zij voor welke kinderen op het speciaal onderwijs en praktijkonderwijs in Gorinchem aan Jeugdhulp nodig hebben. Dit doet de professional voor jeugdigen die in Gorinchem wonen. Wanneer het gaat om jeugdigen die in Gorinchem op school zitten maar die niet in Gorinchem wonen, zorgt de poortwachter dat de jeugdige/het gezin warm wordt overgedragen naar de contactpersoon van die andere gemeente.

Specifieke eisen bij toekenning maatwerkvoorziening Jeugd:

Toepassing Verordening en Algemene Wet Bestuursrecht bij Jeugd voorzieningen

Bij het inzetten van een individuele voorziening Jeugd worden de stappen doorlopen conform de geldende Verordening (zie Bijlage 2) en Nadere regels (zie Bijlage 3).

Samenwerking met SOJ

Bij toepassing van artikel 15 van de Verordening Jeugdhulp Gorinchem 2022 (zie Bijlage 2) brengt het Sociaal Team aan de Service Organisatie Jeugd (SOJ) advies uit om een beschikking af te geven voor de betreffende individuele voorziening. Het advies is zo geformuleerd dat SOJ dit 1 op 1 over kan nemen.

Beschikkingenmonitor Jeugd

Opdrachtnemer hanteert de werkwijze van de Beschikkingsmonitor: een structureel overleg tussen jeugdprofessionals en manager/gedragswetenschapper van het Sociaal team. In de beschikkingsmonitor worden de kernbesluiten die een jeugdprofessional maakt omtrent het inzetten van begeleiding en hulpverlening door het Sociaal team zelf én doorverwijzingen naar specialistische jeugdzorg (individuele voorziening (PGB en ZIN), verlenging, nieuwe aanvraag, overschrijdingsvragen, etc.) besproken. Hierbij wordt kritisch gekeken naar inhoud en kosten. Er wordt bewust de afweging gemaakt of zorg (deels) voorliggend is of via een algemene voorziening ingezet kan worden. Ook wordt de voortgang van lopende beschikkingen hier geëvalueerd. Het Normenkader is het helpende instrument hierbij, zodat de beschikkingen kwalitatief worden getoetst (zie Bijlage 10 voor veel gestelde vragen over het Normenkader).

Gewenste resultaten

- Met dit ondersteuningsplan is een gedegen beeld ontstaan van de hulpvraag en de mogelijke oplossingen daarvoor. Er zijn afspraken gemaakt en doelen geformuleerd met de inwoner om tot een oplossing van de hulpvraag te komen. Dit kan in een combinatie van eigen inzet van de inwoner, het persoonlijk netwerk, en eventuele inzet van informeel aanbod met inzet van professionele inzet vanuit het Sociaal Team of andere zorgprofessionals.
- Er ligt een basis om in de bouwsteen Regie de voortgang te kunnen volgen van het opgestelde plan en dit plan eventueel bij te kunnen stellen.
- Bij verwijzing naar andere voorzieningen vormt de weergave van de vraagverheldering voldoende basis voor andere professionals om verder te gaan. De inwoner hoeft niet weer zijn verhaal te vertellen, maar kan het plan opsturen als basis voor een vervolgesprek en het opstarten van de hulpverlening elders.

Niveau professional

HBO

Voor onderdelen van deze bouwsteen, bijvoorbeeld het uitvoeren van (diagnostisch) onderzoek uitgevoerd door het Sociaal Team zelf, een gedragswetenschapper op WO-niveau.

4.3 Bouwsteen 3: (Ondersteunen bij) Regie

Waarom deze opgave?

Met regie wordt in de bouwsteen bedoeld: het managen van die onderdelen van het ondersteuningsplan uit de bouwsteen Vraagverheldering, Toegang en Toeleiding, gericht op professionele hulpverlening/zorgaanbod. Doel van deze regie is om te monitoren of de ingezette interventie(s) voor de hulpvraag toereikend zijn en of de hulpvraag hiermee wordt ingelost. Ook dient de regietaak om de voorzieningen/hulp af te sluiten als de hulpvraag is opgelost danwel als de hulp of voorziening (niet langer) een bijdrage leveren aan de oplossing. Voor 18+ is er vooral sprake van ondersteunen van inwoners bij het regisseren van hun voorzieningen. De daadwerkelijke bevoegdheid ten aanzien van de ingezette voorzieningen ligt bij anderen. Het Sociaal Team helpt bij voeren gesprek en het creëren en houden van overzicht.

Omschrijving van de taak

De inwoner is altijd regisseur over zijn eigen leven. De inwoner bepaalt welke hulp hij/zij accepteert als oplossing en overlegt daar zelf over met de aanbieders van deze hulp. De professionals van het Sociaal Team ondersteunen de inwoner/ het huishouden bij de uitvoering van het plan en het opbouwen van een steunstructuur rondom de inwoner.

Het Sociaal Team is in staat om integrale plannen van aanpak op meerdere leefgebieden te managen. Het betreft vaak huishoudens met Multi problematiek of langdurige problematiek, waarbij afstemming in het plan belangrijk is. In het plan is in deze gevallen nadrukkelijk 1 regisseur benoemd. In het plan wordt helder omschreven met wie de regisseur integraal en domein overstijgend samenwerkt met instemming van de inwoner.

Bij Jeugd zorgt de regisseur voor een periodieke evaluatie en monitoring bij inzet van een zorgaanbieder of andere hulpverlenende instantie. In overleg met de inwoner en de aanbieder wordt tijdens de periodieke evaluatie bepaald of de voorzieningen uit het plan nog passend zijn, of dat dit moet worden aangepast. Zo kan de regisseur in overleg met de inwoner en de aanbieder bepalen of het beschikte aanbod moet worden beëindigd, verlengd of moet worden aangepast. Wanneer een beschikking in het kader van een jeugdvoorziening afloopt, vindt altijd een (eind)evaluatie plaats en indien verlenging gewenst is adviseert het Sociaal Team SOJ een nieuwe beschikking af te geven.

Belangrijk uitgangspunt bij het voeren van regie is dat er wordt uitgegaan van afschalen wanneer het kan en tijdig opschalen wanneer dit noodzakelijk is. Door de samenwerking met organisaties 'aan de voorkant' (Poort 6, het welzijnswerk en vrijwilligersorganisaties) en 'aan de achterkant' (Avres, (bemoei)zorgketen en de zorg- en veiligheidsketen (bijlage 18 en 19)) krijgt het Sociaal Team in toenemende mate een spilfunctie die zicht heeft op de ondersteuning die inwoners ontvangen. Hiermee komt het Team in positie om regie te voeren op op- en afschalen.

Het Sociaal Team kan nazorgcontact aanbieden als waakvlamfunctie. Dit geldt voor inwoners met een kwetsbaarheid op het gebied van zelfredzaamheid of het activeren en onderhouden van het steunnetwerk. Deze dienst is bedoeld als weloverwogen 'extra' inzet ter voorkoming van escalatie en de noodzaak die dan ontstaat om zwaardere zorg in te zetten. Monitoren van welbevinden van de betrokken inwoner is een aspect van deze dienst; 'een vinger aan de pols houden'.

Belangrijk bij het uitvoeren van de bouwsteen en specifieke aanvullende eisen

Ketensamenwerking in het Lokaal Zorgnetwerk (LZN)

Het Sociaal Team sluit aan als ketenpartner in het LZN Gorinchem. Het Sociaal Team schaal op bij zorgwekkende zorgmijding met een zorgmelding naar het Meldpunt Zorg en Overlast van de GGD (zie Bijlage 18). Het Sociaal Team kan als ketenpartner aanvullende dienstverlening bieden op de specialistische (bemoei) zorg. Bij afschaling naar vrijwillige eerstelijns hulp kan het Sociaal Team ondersteuning bieden dan wel nazorg contact als waakvlamfunctie bieden.

Het Sociaal Team is lokaal aansturing voor regionale Opvang- en/of tussenvoorzieningen waar inwoners uit Gorinchem tijdelijk verblijven. Het Sociaal Team 0-100 verwijst inwoners uit andere gemeenten – tijdelijk verblijvend in een regionale Opvang- en/of tussenvoorziening in Gorinchem- voor begeleiding naar het Sociaal Team van gemeente van herkomst.

Samenwerking met lokale regisseur Zorg en Veiligheid

Het Sociaal Team werkt samen met de lokale regisseur Zorg en Veiligheid van de gemeente.

Geen regietaak

Het Sociaal Team heeft geen regietaak bij Wmo maatwerkvoorzieningen, Participatiewet voorzieningen of voorzieningen in het kader van Schuldhulpverlening. Er wordt wel gevraagd om af te stemmen als er sprake is van deze maatwerkvoorzieningen.

Normenkader inkoop jeugdzorg hanteren

Wanneer er in het plan wordt gekozen voor de inzet van een individuele jeugdhulp voorziening wordt het Normenkader toegepast. De normen staan beschreven in de Dienstomschrijvingen van de regionaal ingekochte Jeugdhulp in Zuid-Holland Zuid vanuit de SOJ. In het Normenkader zijn normen opgenomen voor de doorlooptijd en intensiteit van de in te zetten individuele voorziening. De zorgaanbieder mag in uitzonderlijke gevallen van het Normenkader afwijken. De aanbieder vraagt in dat geval schriftelijk aan de jeugdprofessional van het Sociaal Team om af te wijken. Voor toewijzingen vanuit een medisch verwijzer (bijvoorbeeld huisarts of medisch specialist) is bij afwijking ook toestemming nodig van de jeugdprofessional van het Sociaal Team. Dit wordt bij voorkeur gedaan door de vaste contactpersoon vanuit het Sociaal Team voor de huisarts. Het Sociaal Team overweegt bij deze aanvragen op cliëntniveau of een afwijking van het normenkader voor deze Jeugdige noodzakelijk is en wordt er al dan niet toestemming verleend om af te wijken van het Normenkader.

Gewenste resultaten

Ingezette hulp lost (mede) de hulpvraag van de inwoner op. De regie zorgt ervoor dat de hulp tijdig wordt beëindigd, verlengd of vervangen door andere hulp.

Feiten en Cijfers

In 2023 (januari t/m mei) waren er 346 gezinnen met een jeugdhulpvraag en 334 cliënten met een Wmo vraag. In deze periode zijn er respectievelijk 156/194 nieuwe aanmeldingen geweest en respectievelijk 117/194 cliënten uitgestroomd.

De gemiddelde doorlooptijd voor casusregie jeugd in deze periode bedroeg 465 dagen.

Niveau professional

HBO

Gedragswetenschapper/WO professional bij bepalen wijzigingen plan en afsluiten hulp in het kader van de Jeugdwet.

4.4 Bouwsteen 4: Begeleiding en Hulpverlening

Waarom deze opgave?

Het Sociaal Team kan ook zelf begeleiding en hulpverlening inzetten waarmee de hulpvraag van de inwoner wordt opgelost. Zo kan er laagdrempelig hulp worden verleend en wellicht verwijzing naar zwaardere zorg worden vermeden.

Omschrijving van de taak

Het Sociaal Team biedt ambulante hulpverlening en begeleiding aan inwoners die kampen met problemen van sociaal maatschappelijke en/of individuele aard. De hulp wordt snel en dichtbij (bij de gezinnen thuis/in de dagelijkse leefomgeving/of op locatie) uitgevoerd. Deze dienstverlening staat open voor alle inwoners van Gorinchem en is vrij toegankelijk en gratis voor inwoners.

Er wordt hierbij systeemgericht gewerkt op alle leefgebieden. Er wordt methodisch gewerkt en met een vooraf opgesteld hulpverlenersplan waarin beschreven staat wanneer tussentijds geëvalueerd wordt om bij te sturen (tussenevaluatie) en wanneer beoogd wordt de hulpverlening te beëindigen (eindevaluatie).

Deze dienstverlening kan ook aangeboden worden in het kader van het bieden van overbruggingszorg (zie bouwsteen 2).

De begeleiding en hulpverlening kent verschillende varianten:

- Begeleiding en (Psychosociale) hulpverlening
- Praktische begeleiding thuis
- Opvoedondersteuning
- Psychologische hulp en ondersteuning aan Jeugd (basis GGZ)
- Groepswerk en trainingen

Begeleiding en Psychosociale hulpverlening bij sociaal maatschappelijke problemen en/of persoonlijk functioneren

Jeugdigen, Volwassenen en Ouderen worden door het Sociaal Team begeleid bij hun hulpvraag middels individuele gesprekken en psychosociale begeleiding.

Opvoedondersteuning

Vanuit het Sociaal Team worden ouders ondersteund bij vragen gerelateerd aan het opgroeien en opvoeden van jeugdigen. Het Sociaal Team heeft in haar begeleiding/hulpverlening ook aandacht heeft voor de relatie tussen ouders (relatieproblemen) en de eigen psychische gezondheid van de ouders.

Psychologische hulp en ondersteuning voor Jeugd (basis GGZ)

Het Sociaal Team is in staat om psychologische hulp en ondersteuning aan jeugdigen te bieden. Dit kan zijn nadat de jeugdige/het gezin zichzelf heeft aangemeld bij het Sociaal Team maar dit kan ook ingezet worden op advies/na verwijzing van de huisarts.

Groepswerk en trainingen

We gaan graag met het Sociaal Team in gesprek om te onderzoeken welk groepswerk/trainingen reeds geboden worden in onze stad en welke gemist wordt. Op basis van deze witte vlekken wordt bekeken of van het Sociaal Team een aanbod wordt verwacht. Er kan hierbij gedacht worden aan bijeenkomsten en trainingen op het gebied van:

- Psycho-educatie armoede en schulden
- Omgaan met relatieproblemen
- Opvoedvraagstukken
- Bepaalde doelgroepen (Jongeren, ouderen, lotgenotengroepen)
- Dementie

Praktische begeleiding Thuis

Praktische Begeleiding Thuis biedt in ontregelde huishoudens structuur en overzicht om tot verheldering van de hulpvraag te komen door middel van een kortdurende praktisch gerichte inzet. Dit kan zijn om een basisstructuur te creëren voor het eventueel kunnen starten van een passend hulpverleningstraject of om te zorgen voor het beklijven van geleerde vaardigheden vanuit een hulpverleningstraject. Het betreft hier tijdelijke ondersteuning en is expliciet niet bedoeld als ondersteunende huishoudelijke hulp. Hiervoor dient een Wmo aanvraag huishoudelijk hulp te worden ingediend.

Bij de keuze voor inzet van praktische begeleiding thuis dient men rekening te houden met de volgende voorwaarden:

- De hulpvraag is bij aanvraag niet voldoende inzichtelijk. Het huishouden is dermate ontregeld dat de start van een hulpverleningstraject nog inefficiënt is.
- De inzet van praktische begeleiding thuis dient regelarm ingezet te kunnen worden.
- De verantwoordelijkheid voor inzet, vervolgtraject en administratie van een traject praktische begeleiding thuis ligt bij een HBO-professional van het Sociaal team.

Toegangspoort Nieuwe Start en uitstroom uit regionale Opvang- en/of tussenvoorzieningen naar Thuis in de Wijk

Het Sociaal team functioneert als briefadreslocatie voor zowel personen die thuis- of dakloos zijn conform definitie Wmo Maatschappelijke Opvang en in Gorinchem verblijven als voor reguliere inschrijvingen.

Gewenste resultaten

Met de inzet van eigen hulpverlening worden de volgende resultaten beoogd:

- De begeleiding/hulpverlening is gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van de inwoner.
- Inwoners weten in het dagelijks leven om te gaan met een specifieke gedragsproblemen/-stoornis en/of beperking;
- Dreiging van terugval wordt tijdig gesignaleerd en waar mogelijk met gerichte inzet zo veel mogelijk voorkomen;
- Inwoner kan (zo lang mogelijk) thuis blijven wonen;
- De zelfredzaamheid van de inwoner is zoveel als mogelijk vergroot; Het netwerk om het gezin is zodanig versterkt dat zij zonder professionele jeugdhulp verder kunnen;
- Ouders hebben geleerd met de opvoeding en verzorging van hun kind beter aan te sluiten bij de behoeften en mogelijkheden van hun kind.
- Afname van het beroep op zwaardere vormen van hulp dan wel is er voldoende basis en structuur geregeld om vervolg hulpverleningstrajecten effectief te zetten;
- Meer lokale mogelijkheden voor afschalen vanuit de geïndiceerde specialistische jeugdhulp en begeleiding Wmo.

Feiten en Cijfers

Praktische Begeleiding Thuis

2021: gemiddeld 20 trajecten

Jeugdhulp naar Voren

In de 1-jarige pilot 'Jeugdhulp naar Voren' in 2022/2023 hebben ongeveer 100 jeugdigen/gezinnen gebruik gemaakt van opvoedondersteuning en individuele begeleiding voor jeugdigen.

Bij de POH-Jeugd GGZ zijn ongeveer 125 jeugdigen betrokken geweest voor psychologische hulp en -ondersteuning.

Niveau professional

Hulpverlening: HBO.

Praktische Begeleiding Thuis: MBO.

Jeugdhulp – GGZ/verbinding huisarts: WO.

4.5 Bouwsteen 5: Geweld in een afhankelijkheidsrelatie

Waarom deze opgave?

De beschreven werkzaamheden in de eerste vier bouwstenen gelden voor alle gezinnen en voor elke vraag. Voor vraagstukken/casussen in het kader van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties vragen we echter nog meer in elk van de bovenstaande 4 bouwstenen. Deze specifieke opdracht en aanvullende eisen zijn beschreven in bouwsteen 5.

Omschrijving van de taak

Waar het gaat om de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is het Sociaal Team verantwoordelijk voor:

- Het signaleren en bespreekbaar maken van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Uitvoering geven aan de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
- Beschikken over een aandacht functionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Resultaatgericht werken met focus op de veiligheid in de relaties, zorg op maat, concrete doelen, systeemgericht.
- Het borgen/creëren van veiligheid in een gezin/huishouden door het maken van een integraal veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplan aan de hand van de veiligheidsbeoordeling en -voorwaarden die door lokale (wijk)teams zelf of door Veilig Thuis en GI vanuit hun wettelijke functies worden geformuleerd.
- Werken met één en hetzelfde regionaal vastgesteld instrument om een veiligheidsbeoordeling te maken voor het gezin/huishouden.
- Outreachend aansluiten bij gezinnen/huishoudens en ondersteunen bij de formulering van de hulpvraag.
- Het hebben van een actueel beeld van de veiligheid van alle leden van het gezin/huishouden en hiertoe contact onderhouden met alle leden van het gezin/huishouden en met andere betrokken professionals bij het gezin/huishouden.
- Het bieden van hulp en ondersteuning aan de hand van veiligheidsbeoordeling en -voorwaarden.
- Tijdig systeemgerichte (gespecialiseerde) hulpverlening in zetten (of toeleiden) voor alle leden van het gezin/huishouden op het gebied van de problematiek die vaak (direct of indirect) samenhangt met huiselijk geweld en kindermishandeling, o.a. LVB-, GGZ- en verslavingsproblematiek, maar ook huisvesting en inkomen.
- Inzetten op hulpverlening in samenhang met andere gemeentelijke diensten (bijvoorbeeld schuldhulpverlening) indien noodzakelijk.
- Betrekken van GGZ-, verslavings-, en/of LVB-expertise indien nodig.
- Gezinnen/huishoudens te ondersteunen in het voeren van regie op de uitvoering van een veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplan (ook wel (casus)regie genoemd) (zie ook bouwsteen Regie).
- Het hebben van en/of zorgdragen voor het zicht op veiligheid in die casussen die door Veilig Thuis worden overgedragen aan het sociaal team.
- Het Sociaal Team organiseert intercollegiale steun en reflectie voor medewerkers.

Niet altijd is het de inwoner zelf die hulp vraagt. Ook op zorgsignalen van derden (b.v. Veilig Thuis, politie, onderwijs, woningbouwvereniging) handelt het Sociaal Team en neemt daarin regie indien dit is afgesproken in de keten.

Het Sociaal Team werkt volgens de methode Veilig Opgroeien is Teamwerk en draagt bij aan het verstevigen, versterken en verbreden van Veilig Opgroeien is Teamwerk in de geest van het Toekomstscenario. Het Sociaal Team werkt volgens de Top 3 methodiek gebaseerd op "Visie Gefaseerd werken aan Veiligheid".

Belangrijk bij het uitvoeren van de bouwsteen en specifieke aanvullende eisen

Landelijke en regionale ontwikkelingen

Daar waar gewenst actief een bijdrage leveren aan alle landelijke en regionale ontwikkelingen die consequenties hebben voor de uitvoering van werkzaamheden binnen het Sociaal Team.

Einde verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid van het Sociaal Team voor het zicht op de veiligheid eindigt op het moment dat er sprake is van stabiele veiligheid in het gezin/huishouden of wanneer de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid is overgedragen aan een andere partner (en door deze partner is geaccepteerd).

Bevoegdheden

Het Sociaal Team heeft geen wettelijke bevoegdheden voor dwangmaatregelen, deze zijn belegd bij netwerkpartners. Samenwerking met netwerkpartners is daarmee overeenstemmend ingericht. Het Sociaal Team vervult de rol van regisseur voor die gezinnen die via de jeugdbeschermingstafel/jeugdbeschermingsgesprek zijn doorgeleid naar de Raad voor de Kinderbescherming voor een onderzoek. Zie bijlage 11. Ook als een andere organisatie dan het Sociaal Team het oorspronkelijke verzoek heeft ingediend. Het Sociaal Team betreft hierbij wel de expertise van bijvoorbeeld Veilig Thuis indien gewenst. En het Sociaal Team schaaft op naar Veilig Thuis, als het zicht op veiligheid niet gegarandeerd kan worden en/of de zorgen verergeren. Eén en ander wordt vastgelegd in samenwerkingsafspraken (zie Bijlage 6) en actief gecommuniceerd naar het gezin.

Leren en reflecteren

Het Sociaal Team organiseert intercollegiale steun en intervisie. Zeker daar waar het gaat om casuïstiek in relatie tot Geweld in Afhankelijkheidsrelaties.

NJI-richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Het Sociaal Team voldoet aan de NJI-richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. Hierbij hoort onder andere het betrekken van de gedragswetenschapper bij het nemen van kernbeslissingen.

Samenwerking met partners en deelname aan overleggen

Veilig Thuis

Er wordt contact opgenomen met Veilig Thuis als blijkt dat het gezin/huishouden niet bereid is de hulp en/of ondersteuning te accepteren en/of wanneer geconstateerd wordt dat de veiligheidsbeoordeling en/of veiligheidsvoorwaarden opgesteld door Veilig Thuis niet toereikend zijn omdat informatie mist c.q. nog niet bekend was bij Veilig Thuis.

Casuïstiek die vanuit Veilig Thuis wordt overgedragen worden binnen 5 werkdagen opgepakt.

Interventieteam Wet tijdelijk huisverbod

Op oproepbasis deelnemen aan interventieteam Wet tijdelijk Huisverbod bij opgelegde huisverboden.

Aansluiten ketentafels GIA- casuïstiek

Om de veiligheid binnen een huishouden te borgen, sluit de professional van het Sociaal Team aan bij de daarvoor bestemde casuïstiek overleggen. Dit gebeurt zoveel als mogelijk met toestemming (en indien mogelijk in het bijzijn) van betrokkenen. Het delen van informatie gebeurt conform de AVG en op basis van vastgestelde protocollen. Denk aan overleggen als:

- De jeugdbeschermingstafel/ jeugdbeschermingsgesprekken
- MDA++ overleggen (VT)
- SRGHK-overleg
- Tafel Huiselijk Geweld ZVH ZHZ
- Risico-overleg jeugd
- LZN (lokaal Zorg Netwerk)
- JPT (Jeugd Preventieteam)

Zorg en Veiligheid en Zorg en Straf

Het Sociaal Team werkt samen met de lokale regisseur Zorg en Veiligheid, politie en justitieorganisaties en/of het Zorg en Veiligheidshuis als er sprake is van (vermoedens van) strafbare feiten.

De interventies van politie en justitie kunnen daarmee deel uitmaken van het plan dat rondom en samen met een gezin moet worden opgesteld om te komen tot directe en structurele veiligheid.

Gewenste resultaten

Met de inzet van deze bouwsteen worden de volgende resultaten beoogd:

- Het stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelatie en;
- De schade ervan te beperken door o.a. het bieden van hulpverlening en nazorg;
- De overdracht van generatie op generatie te doorbreken.
- Hiermee voorkomen en terugdringen van aantal GIA-meldingen en terugdringen herhaalmeldingen;
- En wordt er snel en adequaat gehandeld bij (vermoedens) van onveiligheid in huishoudens

Feiten en Cijfers

Aantal OTS 2022: 77

Aantal uithuisgeplaatste kinderen: 77

Een professional die zich bezighoudt met deze complexe casuïstiek heeft gemiddeld genomen 1 casus 1,5 tot 2 jaar in zijn caseload. In de hele complexe casuïstiek is een professional gemiddeld 5 uur in de week betrokken bij een gezin zonder complexe echtscheidingsproblematiek en gemiddeld 8 uur in de week als er wel sprake is van complexe echtscheidingsproblematiek.

Niveau professional

HBO met specialisatie Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Gedragswetenschapper: WO.

5. Overige aspecten aan de opdracht

5.1 Monitoren, leren en verantwoorden

Uit verantwoording moet blijken hoe de voor deze opdracht beschikbare middelen verantwoord zijn gebruikt en hoe de activiteiten hebben bijgedragen aan de in de opdracht gestelde doelen en resultaten. Monitoring vindt continu plaats middels een eigen registratiesysteem en de verantwoording vindt plaats via de daarvoor in deze paragraaf benoemde rapportages.

Verantwoordingsrapportages

Tussentijdse verantwoording

Het Sociaal Team levert tweemaal per kalenderjaar een tussentijds verslag aan van de geleverde diensten. Dit dient te gebeuren:

- 1) Uiterlijk 14 juni over de eerste vijf maanden;
- 2) Uiterlijk 14 november over de eerste tien maanden.

Het verslag bevat in ieder geval een korte weergave van:

- Stand van zaken op outputniveau aan de hand van de indicatoren (zie bijlage 12);
- Kwaliteit en effectiviteit van de geleverde diensten en de uitkomsten ervan;
- Stand van zaken ten aanzien van financiën;
- Besprekpunten en andere opvallende zaken.

De betekenis achter cijfers wordt zichtbaar als de organisatie zijn eigen verhalen onderzoekt en deelt. Het Sociaal Team levert dan ook zowel “koude” data als “warme” data aan. Het Sociaal Team dient dus cijfers en het verhaal achter de cijfers (narratieve data) te verwerken in de verantwoording. En zowel aandacht te hebben voor de *kwantiteit* van de dienstverlening (aantallen) als de *kwaliteit*.

Jaarlijkse verantwoording

Voor de verantwoording jaarlijks achteraf stelt het Sociaal Team de volgende documenten op:

- Een *inhoudelijk verslag* waaruit blijkt in hoeverre de taken zijn verricht, inclusief een trendanalyse (maatschappelijke trends en ontwikkelingen in de stad in een bepaalde wijk of voor een bepaalde doelgroep);
- In dit inhoudelijk verslag wordt een verbinding gemaakt met de uitkomsten op de indicatoren van dat betreffende kalenderjaar en de uitkomsten op deze indicatoren worden in een aparte *indicatoren-bijlage* aangeleverd (Excel);
- Een overzicht van de taken en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (*financieel verslag of jaarrekening*);
- Een afschrift van de beoordelings-, of controleverklaring opgesteld door een onafhankelijk Accountant (*accountantsverklaring*).

Het Sociaal Team levert de gevraagde jaarverantwoording uiterlijk 1 mei van het jaar dat volgt op het desbetreffende kalenderjaar in bij de gemeente.

Ontwikkeling van monitoring en verantwoording

Het kan voorkomen dat gaandeweg het proces de eerder gestelde behoefte ten aanzien van verantwoording verandert. Enerzijds omdat door het leren de behoefte aan inzicht en informatie anders kan komen te liggen en anderzijds omdat aanvankelijk logische en beloftevolle indicatoren in de praktijk niet goed uit de verf komen. Mocht dit blijken dan vindt hier overleg over plaats tussen de gemeente en het Sociaal Team. Er kunnen altijd aanvullende indicatoren worden geformuleerd indien noodzakelijk.

Doorontwikkeling naar sub-niveaus

In eerdere evaluaties bleek dat het soms wenselijk is om op lager niveau (subtaak-niveau) gegevens weer te geven. Denk bijvoorbeeld aan de cliëntervaring bij het zelf bieden van jeugd- en gezinshulp of de specifieke aantallen bij een sub-taak als praktische thuisbegeleiding of aantallen inwoners geholpen in het kader van overbruggingszorg. In het eerste contractjaar (2024) zal tussen de gemeente en het Sociaal Team worden overlegd over het gewenste en haalbare sub-taakniveau waarover gedurende de restende contractperiode halfjaarlijks wordt gerapporteerd.

Thema's

Voor een aantal onderwerpen geldt dat deze nieuw of in ontwikkeling zijn en waarvoor nu nog geen concrete monitorings-/verantwoordingseisen zijn gesteld (of nieuwe afspraken nodig zijn). Gedurende de contractperiode worden aanvullende monitorings- en verantwoordingseisen in ieder geval uitgewerkt voor de volgende onderwerpen:

- Cliëntervaringsonderzoek;
- Inzet informele steunfiguren;
- Groepstrainingen;
- Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming;
- Normenkader Jeugdzorg.

5.2 Deelname aan overleggen

Van het Sociaal Team wordt verwacht dat zij aanschuift bij verschillende overleggen. Deze overleggen zijn in drie soorten onder te verdelen:

1. Overleggen tussen Sociaal team en gemeente;
2. Strategische overleggen met andere partners;
3. Casuïstiek overleggen.

Deelname aan de verschillende overleggen op het gebied van casuïstiek is al weergegeven bij de betreffende bouwstenen. In de onderstaande tabel staan daarom alleen nog de overleggen die onder punt 1 en 2 vallen.

Soort	Naam	Inhoud	Deelnemers	Frequentie
1. Overleggen tussen Sociaal Team en Gemeente	Bestuurlijke Regiegroep	Bespreken voortgang op bestuurlijk niveau	Bestuurders gemeente en ST Accounthouder ST Accounthouder gemeente	2x per jaar
	Accountgesprek	Bespreken verantwoordingsdocumenten	Accounthouder gemeente Manager ST	2x per jaar
	Structureel inhoudelijk overleg	Bespreken ontwikkelingen en gevolgen voor inhoudelijke producten en diensten	Beleidsmedewerkers gemeente Accounthouder ST	8x per jaar
2. Strategische overleggen met andere partners	Driehoeksoverleg Jeugdhulp	Voortgang inkoop, contractmanagement en beleid Jeugd	Bestuurder gemeente Accounthouder ST Accounthouder SOJ Beleidsmedewerker Jeugd gemeente	4x per jaar
	Regionale Ontwikkeltafel Jeugd	Regionaal overleg voortgang inkoop en contractmanagement jeugd	Accounthouder SOJ 10 gemeenten Jeugdzorgaanbieders Accounthouder ST	4x per jaar

	Proeftuin Maatwonen	Vormgeven lokale opdracht transformatie Beschermd Wonen	Ketenpartners Coördinator Volwassenen ST Beleidsmedewerker	10x per jaar en participatie in innovatie werkgroep
	Lokale aanpak onbegrepen gedrag	Project Wijk GGD	Ketenpartners GGD FACT Politie Accounthouder ST Beleidsmedewerker gemeente	4x per jaar

5.3 Lokale en (boven)regionale samenwerkingspartners

Het sociaal team werkt nauw samen met samenwerkingspartners zoals (niet uitputtend):

Kerken en moskeeën

Woningbouwverenigingen

Kredietbank

Wmo adviseurs gemeente Gorinchem

Service Organisatie Jeugd (SOJ)

Stichting Jeugdteams ZHZ

MEEVivenz

Avres

Bovenregionaal Expertise Netwerk (BREN)

Lokaal Zorg Netwerk (LZN)

Onderwijs (leerkrachten, Ib'ers, SOT/ZAT)

Kinderopvang en peuterspeelzalen

Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs

Poortwachter ED

Jeugdgezondheidszorg/ Jong JGZ (zie bijlage 15 voor samenwerkingsafspraken)

Huisartsen

POH GGZ (GGZ en Verslavingszorg)

Artsen/medisch specialisten vanuit ASVZ en Rijndam Revalidatie

Fysiotherapeuten

Logopedisten

Ziekenhuizen

Wijkverpleging

Geestelijke gezondheidszorg - volwassenen

GGD

Welzijnswerk

Jongerenwerk

Welzijnspunt

Humanitas (Reset/ Homestart) en andere vrijwilligers

Veilig Thuis

Zorg- en Veiligheidshuis

Zorgaanbieders

Zie ook bijlage 13 voor de beschrijving van onderstaande bovenlokale diensten:

1. Jeugd Preventie Team (JPT)
2. Expertteam Scheidingsproblematiek
3. Expertteam passende hulp (ETHP)
4. Coördinatie/Kernteam Integrale Vroeghulp (IVH)
5. Gedragsdeskundige
6. Onafhankelijke clientondersteuning (OCO)
7. Ervaringsdeskundigen
8. Bureau sociaal raadslieden

5.4 Wijze van facturatie

Uitbetaling van de jaarvergoeding vindt in 2 (twee) termijnen plaats, op basis van een factuur van Het Sociaal Team. Het Sociaal Team kan zijn factuur aldus per 1 januari en 1 juli van enig jaar indienen.

5.5 Registratiesysteem

Het Sociaal Team werkt met één dossier- en registratiesysteem dat gekoppeld kan worden aan *ZorgNed* (of elk ander gebruikt registratiesysteem). Hierin worden alle inwoners van 0-100+ geregistreerd die zich melden bij het Sociaal Team. Voor een goed werkproces met de huisartsen is aansluiting op het door hen gebruikte systeem *ZorgDomein* noodzakelijk.

5.6 Herzieningsclausule

Eventuele toekomstige diensten die op enig moment, vanwege (door te voeren) ontwikkelingen en/of innovaties en/of (hervormings-) wijzigingen uit hoofdstuk 3, in welke omvang dan ook, nodig (zullen) zijn -in verband met (uitvoering van) de Opdracht- behoren tot deze Opdracht. Deze diensten passen binnen de bouwstenen zoals omschreven in Hoofdstuk 4. De betreffende diensten worden als dan verricht op basis van een door gemeente aanvaarde schriftelijke specificerde offerte van het Sociaal Team, op aangeven van prioritering door Opdrachtgever.

Bijlagen

Tot dit PvE behoren de navolgende bijlagen:

- Bijlage 1: Integraal Sociaal Beleid Gorinchem 2019 – 2024
- Bijlage 2: Verordening Jeugdhulp Gorinchem 2022
- Bijlage 3: Nadere regels ter uitvoering van de Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2022
- Bijlage 4: Convenant Sociaal Teams Gorinchem. Een samenwerkingsovereenkomst tussen partners van het Sociaal Team Gorinchem (2019)
- Bijlage 5: Gemeente Gorinchem Privacy Convenant (2015)
- Bijlage 6: Samenwerkingsafspraken Huiselijk Geweld/Kindermishandeling 0-100 jaar. Regio Zuid-Holland Zuid 2023-2026.
- Bijlage 7: Programmaplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming Zuid Holland Zuid, 2022
- Bijlage 8: Blauwdruk Anders Zorgen
- Bijlage 9: Intentieovereenkomst Kansrijke Start
- Bijlage 10: FAQ Normenkader.
- Bijlage 11: Volmachtbesluit verzoeken machtiging Kinderrechter Gorinchem met bijbehorende bijlage (a)
- Bijlage 12: Indicatoren
- Bijlage 13: Bovenlokale diensten
- Bijlage 14: Signalerend Huisbezoek 75+
- Bijlage 15: Vroege insteek bij gezinnen met meervoudige hulpvragen (zowel ouder als kind factoren)
- Bijlage 16: Leidraad Werken aan Veiligheid
- Bijlage 17 : Regionale afspraken Preventie Uithuiszettingen 2022-2025
- Bijlage 18: Convenant Meldpunt Zorg en Overlast OGGZ ZHZ 2020-2023
- Bijlage 19: Convenant Zorg en Veiligheidshuis Zuid-Holland Zuid
- Bijlage 20: Transformatieagenda Beschermd Wonen en Opvang centrumgemeente Drechtsteden en Alblasserwaard
- Bijlage 21: Van Beschermd Wonen en Opvang naar Thuis in de Wijk:
www.thuisindewijken.nl
- Bijlage 22: Visie Opvang van kwetsbare groepen Centrumgemeente Dordrecht